

SZERKESZTŐSÉG BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE UTCA 11. Telefon száma 788. Kéziratokat nem küldünk vissza. CSAKBÉRMENYES LEVELEKET FOGADUNK EL. ELŐFIZETÉSI DIJ: Vidékre postán v. helyben házhoz hordva: Egy évre ... 40 kor. Egy negyedévre 10 kor. Egy fél évre ... 20 kor. Egy hónapra 3 kor. 60 fill.

EGYETÉRTÉS

Dr. PAP ZOLTÁN főszerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY sajtóirodalmi főmunkatársa.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 706. HIRDETSÉKET ÉS NYILTELERÉ VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVEZESZ A KIADÓHIVATAL. Párisban főgöngyölgőnk: John F. Jones & Co. 31. St. Bis. Faub. Montmartre. Londonban főgöngyölgőnk: Telokifécsaf 11. Bloomsbury Square. Frankfurtban a Németország királyi igazságügyi miniszterének Danubio G. L. 4. Társa, valamint özves hűbérei. Bécsben: Danubio G. L. Kompagnie Nr. 7. Párizsban: Ujvári, I. Wollzeile Nr. 6-8. Haasenstein & Vogler, I. Wallfischgasse 10. Moszkva: Rüdolf Seieraltte Nr. 2. Opatów: A. Szabados Nr. 2. Schalek Henrik, I. Wollzeile Nr. 14. Zürichben: Orell, Füssli & Co. és valamennyi hírdetési iroda.

Mai számunk főbb közleményei: Vezércikk: A nemzeti ornamentika. Irta: gróf Bethlen István. Új választások. A kormányválság. Kik mennek a királyhoz? Az ellenzék állásfoglalása. Andrásy misztója. Kossuth és Zichy Mándor. A szabadelvű táborból. Készség vagy külön adserég? Az orosz forradalom. Az oroszok újabb kudarcra. Zavarások Békéscsabán. A méltóságos ur előtt. A függetlenség eszme diadala. Sarasate hangversenye. Kivételünk Brazíliába. Tárca: A fehér csoda. Irta: Hevesi József. Regény: Kira. (Egy orosz leány története.)

A nemzeti ornamentika. Irta: gróf BETHLEN ISTVÁN országgyűlési képviselő.

Az emberi szervezet csodálatra méltó alkotása dacára ellentmondásokban és paradoxonokban gazdag: a tuberkulózis nemünk egyik legnagyobb csapása, de a szervezet látszólag könnyen türi — a betegnek fendesen nem okoz fájdalmat. Viszont egy rossz fog a leghevesebb fájdalom szerzője lehet, habár itt igazi betegségről nincs is szó.

A szervezetben mutatkozó ezen ellentmondást megismételve látjuk a társadalmi és politikai életben. Ugyanezt a jelenséget észlelhetjük a magyar politikában is; nemzetünk szervezetében súlyos betegségek jelei mutatkoznak.

Szerveztük a magyar államot, úgy, ahogy; de ezalatt a társadalom, a nemzet eltereleje, hanyatlásnak indult. A földirtokos-osztály az adósságok súlyos terhei alatt görnyed, középosztályunk kipusztult, a kisbirtokos kivándorol, földjét a periferiákon a nemzetiségi bankok szedik össze. Iparunk nincs, nemzeti kultúránk egy erőden utánzat. Kétségtelen, hogy ezek mind súlyos szervi bajok jelei.

Politikai életünk mindennek dacára jóformán tetlenül szemlélte a pusztulást. Ezzel szemben katonai és külügyi szervezetünk mai állapota a nemzetre nézve káros és szegényteljes ugyan, de a nemzet sem elpusztulni nem fog ezen szervezet

hibától, sem jövő nagyságát nem kockáztatja, ha aspirációi megvalósulását nagyobb konvulziók árán elérni nem is kívánja.

És mégis politikai életünkben hármincz évet nem azzal töltöttünk el, hogy a szervi bajokat orvosoljuk, hanem azzal, hogy a kisebb betegségeket igyekeztünk — gyakran nagy orvosi honorárium fizetése mellett — gyógyítani.

Politikai vitáink nem a nemzeti épület fundamentumának, a falaknak megerősítése, a praktikus konstrukció, a beosztás helyessége, a lakályosság tétel, hanem a körül forogtak, hogy milyen legyen annak külső ornamentikája és hogy milyen zászló lengjen az épület legmagasabb pontján.

Megengedem, hogy a nemzet csakis jó izlésének, helyes és jogosult önértetének adta tanúbizonyságát s követte tradícióit, midőn az ornamentikában is nemzeti motívumokat követelt, de nem ismerte fel szervezetének, életének valódi lényegét, annak valódi feltételeit, a mikor — ugyszólván — kizárólag csak közjogi motívumokat vilt a politikában.

A nemzetek jövőndő nagyságát, jövőndő erőviszonyait, a lét, vagy nemlét kérdéseit ma az anyagi és szellemi kultúra terén kifejtett energia és munkában való kitartás határozzák meg. Az itt elért eredményeket az állami szervezet fogyatékoságai más téren némileg csorbíthatják, de nem semmisíthetik meg. Nem ismernek sivarabb és rosszabb állami gépezetet a modern kultur-államok között, mint az észak-amerikai Egyesült-Államokét és mégis nincs ma hatalmasabban előretörtő nemzet a yankeenekél.

Ma a világgazdaság kifejlődésének előestéjén minden nemzet anyagi bázisa minden pillanatban alá van vetve a legtávolabbi jövő behatásának; — behatásoknak, melyek a verseny fegyverével azt az anyagi alapot tá-

madják meg, melyen a nemzet jóléte épül fel, — melyen erkölcsi és szellemi kulturájának egész épülete nyugszik. Nemzeti politika számára nagyobb feladatot nem ismerek, mint biztosítani a nemzet erkölcsi kulturájának, biztosítani számbeli és erőbeli gyarapodása számára azon széles anyagi bázist, mely nélkül nemzet fenn nem tarthatja magát; biztosítani a legváltozatosabb foglalkozások jóvelmezőségét — mert hiszen e változatosság nélkül közéletünk sem lesz ment az egyoldalúságtól, — biztosítani a termelési tényezők összességének rentabilitását Európának ezen a pontján, ahol a magyarság világtörténelmi hivatást teljesít.

És mégis — talán paradoxonként hangzik — a mai politikai krízisben, valamint a múltban is legsürgősebbnek a közjogi kérdések tisztázását — a külön vámtérület behozatalán kívül a katonai aspirációk kielégítését tartom. Feltétlenül szükséges, hogy a behozandó reformok hosszabb időre terjedő munkaprogrammot öleljenek fel és a hadserég magyar részének fokozatos, de teljes megmagyarosítását tűzzék ki célul ugy szellemben, mint nyelvben is. Hármincz év politikai története megtanított arra, hogy habár közjogi ferde helyzetünk a nemzeti lét kérdését nem érinti oly mélyen, mint a gazdasági, a kulturális, vagy a nemzetiségi kérdések, de a nemzeti öntudat ennek ellenkezőjét hirdeti. A nemzet széles rétegei még nincsenek tudatában azoknak az óriási veszélyeknek, melyek a nemzet belső szervezetéből és világgazdasági helyzetéből folynak, de mélyen érzik és a leghatározottabban védekezni akarnak azon — nézetem szerint — csekélyebb veszéllyel szemben, melyet közjogi helyzetünk teremtett reánk nézve. Hármincz év politikai küzdelme, a melyek között a kormányzó párt önzetlenebb része arra törekedett, hogy a nemzet figyelmét elvonja a sérelmi politiká-

tól és közjogi harcoktól, teljesen meddőnek bizonyult. Meddő lesz ezután is. Mert hiszen parlamentáris országban a nemzet fölfogása és meggyőződése ellen csak a nemzet korrumpálásával, a nemzeti akarat félrevezetésével lehet kormányozni; ez a rendszer pedig életerős nemzetnél csak ellenhatást szülhet, ép az ellenkező eredményt, mint amelyet elérni akar, mert ily eszközökkel szemben még kevésbé fog a nemzet sérelmi politikájával felhagyni és gazdasági kulturális létkérdéseinek tudatára ébredve, azok orvoslásához fog. E dilemma elől nincs kitérés, a nemzet kívánságait teljesíteni kell, ha ma nem, úgy holnap; mentől későbbre halaszljuk, annál inkább fog az a nemzet igazi nagy kérdéseinek rovására történni.

Használjuk fel tehát a mai helyzetet. Csak oly megoldást lehet elfogadni, a mely a közjogi kérdések tekintetében hosszabb időre biztosítja az ország nyugalmát és a mely megadja a nemzetnek a lehetőséget, hogy szélesebb anyagi alapokra fektesse jövőre fejlődését. Az olyan megoldás, mely elhamarkodva csak a kérdések egy részét tisztázza, nem megoldás.

Az ilyen pillanat, mint a mai, ritkán tér vissza a nemzet történetébe. A nemzet elvárhatja azoktól, kikre sorsát bízta, hogy a pillanat súlyát felfogva, bölcsen és mérséklettel, de erővel képviseljék jogait és csakis a nemzetért cselekedjenek.

A katonai kérdés volt mindig az a guanyag, amely a parlament nyugalmába üszköt vetett. Itt követték el a legtöbb visszaélést, itt várja a nemzet leginkább, hogy a nemzeti irány érvényesüljön. Ha ezt nem biztosítjuk a jövő korszak az eddiginek csak új kiadása, vagy folytatása lesz, telve zavarral és üdvös munka nélkül. A világtörténelem azonban nem vár, hogy közjogi vitáknak egy újabb évtizedet szenteljünk, hullámai összecsapnak fejünk felett.

Budapest, február 27.

Uj választások. A nemesítés és bárósisítás szférájában sokan egy új választás képét látják ide-oda röpöködni. A függetlenségi pártnak csak forró szívvvel lehet üdvözölnie ezt az eshetőséget, a mely minden bizonyossággal álségitené a relatív többség dombjáról az abszolút többség hegyvesztésére. A ki csak pillantást vetett abba az életbe, a melyt most a nemzet él, nem kételkedik benne, azonban ezen ponton még nem lehet elmeszni a gondolatmenetet. Mert noha az új választások a függetlenségi párt kezébe adnák az egész kormányzó palotát: azért az a szándék, a mely az új választásokat kéri, bűnös — éppen úgy, mint a hogy bűnös volt az a szándék is, a mely az utolsó házfölöszlátást csinálta. Hogy micsoda korrigálhatatlan pusztításokat hagy maga után egy választási hadjárat, mindenki tudja. Hogy a nemesítés és a bárósisítás zuhantából milyen választási hadjáratot lehet kivágni, azt is mindenki tudja. Ilyen körülmények között csak aggodalommal lehet fogadni az új választások terének fölmerülését, a mely semmi más, mint egy levert had kétségbeesett, vad, mindent kockáztató kísérlete. Ismételtük, hogy a végső eredmény felől kétség nem lehet; de a míg odáig eljutunk, tényleg kell gondolni a lelkiellenességben és vandalizmusban. Különben nem hisszük Tisza Istvánról, hogy vérző fejtét még egyszer hajlandó lenne falba verni.

A kormányválság.

A politikusok nyelvén szólva: a válság holt ponthoz jutott el. Ezen a holt ponton változatlanul megmaradt ma is és a teremtő élt tudja, hogy mikor mozdul el onnan.

Andrássy missziója véget ért, azt hisszük, újabb momentum a kibontakozás ügyében nem is fog fölmerülni mindaddig, amíg Tisza újból meg nem fordul a Burgban. Azt mondják, hogy már a legközelebbi napokban ismét kihallgatásra megy s ez alkalommal az ő feladata lesz tanácsot adni a királynak, hogy a magyar politikusok közül kiket hallgasson még meg. Addig is Khuen-Héderváry, a kis intrikus, nagy szorgalmasan keveri akárcyákat Tisza javára. Ez a paklizás annál könnyebben sikerülhet neki, mert — mint már utaltunk rá — a Hofburgban is mindenképpen azon vannak, hogy megmentsék a bécsi törekvéseknek legmegfelelőbb szabadelpvűparti régi-

Az Egyetértés tárczája

A fehér csoda.

— Az Egyetértés eredeti tárczája. — Irta: HEVESI JÓZSEF.

Ebéd után versenyt futnak egymással a nizzai pályaudvarból a Monte-Carlóba induló vonatok. A nagy ívű pályaudvar alig képes befogadni azt a tengernyi sokaságot, mely így dejeuner után elvándorol a monte-carlói híres delatani hangversenyekhez. Mert — tudni kell — hogy, Monte-Carlóba senki sem megy rolettet játszani — ah, isten ments! — ide mindenki azért jár, hogy gyönyörűsége teljék azokban a remek koncertekben, mikét az igazgatóság világhírű művészek közreműködésével rendez. És sajátságos, hogy itt ezen az azur-színű vidéken, hol minden virág virágzik, valamennyi ember csodás rajongás fogja el a művészetek iránt. Hígyjék el kérem, hogy a játékat itt bizony csak mellékes!

Csak nézni kell ezeket a végtelen hosszú vonatokat, melyek rogyásig megtelenek s rövid időközökben kergetik egymást mind, mind egy ezél felé — a monte-carlói templom felé, melynek olyan szép tornyai vannak, melyben nagy művészek játszanak, melyekben zene hangzik és dal, búbjos szép dal, mely olyan, mint az aranynak, ezüstnek csengése...

És milyen érdekes, tarka, vidám, zajos az a jóllakott közönség. A szemekben ott ragyog a dejeuner-nél fogyasztott Saint-Julien izzó tüze, az arcokon a meglegedettség derüje. Ragyogó toalettek mutatják, hogy milyen gazdag a világ, milyen könnyű sok-

embernek az élet. Női kaczagás édes cselegése vágyakat plántál a fogékony szívekbe... És a vonatok hosszú kigyókként kergetik egymást és rogyásig meg vannak telve előkelő urakkal, búbjoson szép asszonyokkal, a kiket így dejeuner után csodálatosképpen mind elfogta a vágy, hogy a művészetnek hódoljanak a monte-carlói tornyos templomban...

Es ebben a színes, tarka, ragyogó világban mint egy sötét felhő bolyongott Gémesy Miklós. Szép, barna fiatalember, kis fekete hajusszal. Arca érdekesen sápadt. Bizony neki szüksége lehet gyilkos, bójti szelek idején itt tartozkodni, a hol enyhe a levegő, virágosak a mezők és narancsok illatoznak.

Ugy látszik, megszokta már ezt a nyüzsgő tolongó tömeget. Úgyet sem vet rá. Egy két vonat, miket valóságilag megröhhannak, elrobog mellette. Ó komoran áll a helyén, mint egy filozófus, a kinek gondolatai más, hol járnak, messze tavolban, ki tudja, hol? Ki tudja, merre?

Lótnak, futnak mellette csábítóan szép hölgyek ragyogó toalettekben: talán nem látja őket? Végre beül egy kupéba. A vonat megindul és sötét szeméinek komor tekintete a viruló szép vidéken csüng, a tengeren, mely olyan mint egy nagy kék tükör, amelyben kéjes gyönyörrel kacérkodik önmagával a ragyogó nap.

Csak ketten ülnek a kupében. Egy öreg ur, aki jegyzeteket vesz elő és ironójával törölgét, irogat, számolgat. Bizonyos, hogy előkészületeket tesz a monte-carlói hangversenyre. Beaulieu-nél áll meg először a vonat.

Az ajtó hirtelen kitérül. Finom női kéz ragadja meg a posztó-szalagot, mely a felszállást van hivatva megkönnyíteni. És aztán belép egy magas, karcsú, fiatal hölgy.

És Gémesy Miklósnak úgy tetszik, mintha a tengerben fűdő napsugarak egyszerre mind betódultak volna az ő kocsiszakaszába. És mintha a Rivierának valamennyi virága csodás színeivel, bódító illatával mind, mind egyszerre itt fakadtak volna ki az ő kupéjában.

Ah, hát ilyen teremtese is van az istennek! Ilyent csak Botticelli ábrázolhatott legihletesebb pillanataiban. De még az ő esetje sem volt képes valóra vázsolni.

Maga volt a szendőség, a szelídség. Egy élő lilium. Költők beteg fantáziája szökte meg ilyen angyalokat a Teremtő trónjának szamálya mellől... Gémesy nem tudta, mi történik vele? Leszakította már az élet örömeinek minden virágát. Messze országokat, világrészeket járt be; ami gyönyörűséget az élet nyujthat, része volt benne. Hiszen nem kellett küzdeni semmiért, hogy mindene legyen. Ami üdvösséget női búbjá fakaszthat, ami szépet a természet alkotott, ami szenvedély a vért csak felkorbácsolhatja: azt ő mind igen jól ismerte. Nem izgatta többé semmi Szívének egy szomorú regényét már rég elfeledte, annak a leánynak, akiben esalódott emléket is eltemette és vele együtt minden különösebb érdeklődést a nő iránt. Meg sem látta őket.

És ime egyszerre csak káprázató fény vakítja meg a szemét egy fiatal leány látára. A lelke megrendül, mint aki egy csodálatos látománynak részese. Úgy érzi, hogy a vér meggyulad az ereiben, mintha valami varázsitalt ivott volna.

A leány szembe ült vele... A csipkékbe öltözött fehér ártatlanság. Egő fekete szemével szinte megperzseltte azt a gyöngéd teremtest. De az csak egyszer, egyetlen egyszer sem tekintett föl reá. Gémesy ismerte azt a világot, mely itt élőködik isten földjének e gyönyörű paradicsomában. Ismerte a női furfangnak egész legyvertaráit. A női szemek egyetlen villanása elérulta neki a nő lelkét. Otthonos volt mindazokban a raffineriákban, melyeknek birtokában dámonná lesz itt minden asszony. Szígyor, komoly, hideg tekintettel meg el mellett, de szemének egy villogó szikrája elárulja, hogy lelkében vágyakat gyujtott meg.

De ez a csodás tünemény itt szemben vele, még csak egy tekintetre sem méltatja. Vajon ki lehet? Ki lehet ez a fehér csoda? Monte-Carlóban szállottak ki mind a ketten.

A nő is, a férfi is. Miklós pár lépésre követte a sugár termét, liliumhajlékony, fiatal leánykát, a ki mint egy gazella sietett föl a parkba vezető lépcsőkön.

A lépcső egy forulóánál a leány észre vette, hogy Miklós követi. Arzának csodás teinjtére bíbor ömlött. És abban a tekintetben, amit szeméi Miklósnra vetettek, annyi félelem, annyi ijedség, rimázkodás és könyörgés, visszautasítás és megvetés mutatkozott, hogy Miklós álva maradt a helyén.

Sokkal finomabb lelke volt, mintsem méltónak találta volna magához megzavarni e-

gyönyörűséges leány ártatlan lelkének tiszta harmóniáját. Elmaradt mellőle, de valami csodálatos érzés azt sugta neki, hogy mégis van talán most már ezéja az ő üres életének.

Mikor később fölment a kaszinó játékermebe, nem látta az aranybörjú balvány-imádoit. azt a rengeteg tömeget, mely ott táncol a Mammon pogány oláirai körül. Mindég csak őt kereste, a fehér tüneményt.

Egyszerre csak megpillantotta. Lehet, hogy talán ő is játszott. Miklós nem kómkedett utána.

Csak nézte, nézte messziről s szinte félt, hogy a leány megtalálja őt pillantani s megvádolja a tolokodásáért. Gémesy Miklós ettől a naptól kezdve sokkal ragyogóbbnak találta a Provence daltel mezőit.

Mintha egészsége vissza szállott volna, mintha fiatalabbá lett volna. Olykor maga sem tudta mi történhetett vele? Miért örül? Minek örül? Miért olyan boldog? Hiszen azt az érzést, mely befeszkelte magát a lelkébe, csak egyszer ismerte, egyetlen egyszer, ifjúságának bímbó fakadása idején! Hát lehetséges volna egy újabb bímbó fakadás? Nap-nap mellett ugyanabban az időben, ugyanazzal a vonattal átjárt Nizzából Monte-Carlóba.

Bezzeg nem imbolygott többé a vidámenetű tömeg között mint egy sötét felhő. Az ő arca is ragyogott most már... És ő is tolokodott és tülekedett, hogy helyet kapjon, hogy le ne késsen... Mert Beaulieu-nél a leányka is főlzállott naponként ugyanabban az időben, ugyanarra a vonatra.

Közös, vagy külön hadsereg?

— Hadügyi vita az osztrák uralkházában. —

A Reichsrath vitáit már eléggé ismerjük. Tudjuk jól, hogy a Reichsrath többsége formálisan megfenyegeti Magyarországot a nemzeti aspirációkért. Annál szembeötlőbb az osztrák uralkházának mai ülésén elhangzott felszólalás, amely kétség-telenül eléggé szofisztikus, de érdemes arra, hogy az ott elhangzott eszmékkel, érvelésekkel a mi politikusaink behatóan foglalkozzanak.

Egyelőre csak arra szorítkozunk, hogy tudósítónk jelentése alapján az ülés lefolyásáról a következőkben számoljunk be:

Bécs, febr. 27.

A beérkezett irományok felolvasása után folytatták az újonczajavaslat tárgyalását második olvasásban. Báró **Walterskirchen** előadó a javaslat elfogadását ajánlotta.

Auersperg Károly herceg azzal kezdi felszólalását, hogy az újonczajavaslat sorát biztosítottak látja. De mégis a következőket jegyzi meg:

Noha bizonytalan, hogy Magyarország kiegészít-e a hadsereget és ha igen, mikor? Ez nem akadályozza meg az osztrák uralkházat abban, hogy a közös hadsereggel szemben kötelességét ne teljesítse. Tény az, hogy 1903 óta a közös hadsereg alapelvei lényegesen megváltoztak. Ezeknek az értelmében egyedül a császár volt jogosítva, neki tartott fenn, hogy az egész hadsereg vezényelte, vezérlete és belső szervezése felett határozzon. Amde ezeket az alapelveket megdöntötték azzal, hogy Magyarországon a hadügyi kérdések terére behatolt a politikai erőszakoskodás olyformán, hogy a közös uralkodó magyar alkotmány jogainak gyakorlatában mindaddig megakadályozták, a míg a magyaroknak a hadsereg kérdésében bizonyos engedményeket nem tettek, holott mi ezt a teret a császár főparancsnokágának tartottuk fenn kizárólag. A korona eme korlátozásának veszedelme fokozódott azzal, hogy azokat az engedményeket akkoriban egy parlamentáris többségnek adták meg, azóta pedig a parlamenti kisebbségből alakult ki a többség, akaratát tehát mostantól kezdve az egész államélet megnyilatkozása. Ezzel szemben itt eszelekedni sem nem alkalmas, sem nem helyvaló. Eszelekedni az utolsó delegációban kellett volna. Ennek lett volna kötelessége megállapítani, hogy az 1867-iki alap törvényesen megváltoztatandó, vagy meg kellett volna engedni, hogy más politikai hatalom a legelsőbb vezényeltbe beavatkozhassék. Az osztrák delegáció akkori hallatása nem ment fel a eszelekvés szükségessége alól. Mostantól a fővezényelt a hadsereg egy részére olyanformán maradt érvényben, amint azt a kiegyezési törvények megszabják. A hadseregek ezen (osztrák) részét csak katonai szempontokból, tudniillik harcalképesség szempontjából mérlegelik.

Ellenben a másik (magyar) része ki lesz téve a politikai és nemzeti szempontoknak. Az a rész, a mely innen lép be a hadseregbe, fel fogja áldozni nemzeti és politikai érzeit, ellenben a másik (magyar) rész köteles nemzeti érzeit a közös hadsereg szervezésébe bevinni s ott érvényesíteni.

Ki van zárva, hogy az ilyen állapot állandó legyen. Mert ez az állapot minden egyébrez vezethet, csak ama hadseregreh vissza sohasem, a melyet az 1867-iki kiegyezés a község tekintetében megállapított. Ha a mostani állapot tartós lesz, a monarchikus hadseregből parlamentáris hadsereggé lesz, a mely különválásra vezethet a hadsereg terén. Mihelyt tehát más politikai erők hatalomba a legelsőbb vezényelt terére, el volt döntve, hogy a hadsereg régi formájában többé fenn nem állhat.

Aggódunk kell, hogy a mi betolyásunk ezen a téren gyöngébb lesz, mint a magyar népképviselet erős nyomása. Nem hisz, hogy a régi szellemet és aldozatosságát, a zászlókat el kellett volna ejteni. A sok vérdózat, amelyre a két nemzet eddig vállalkozott, a báberök rengetege az ellenkezőt bizonyítja. A régi Ausztria-Magyarországnak más hadserege, más szellemre nincs szüksége. Az elválast nem kell erőszakolni, legkevésbé a hadsereg kérdésében. Nem szabad el térni az írott szerződéstől.

A magyar felfogás szerint a magyar támadásnak megtorlása ellenségkedésnek tekintendő. Ez nem áll. De különben is van egy terület, melyre önhatalmilag egyik fél sem hatolhat be: ez a közös ügyek területe, amely közös eljárás szerint kezelendő. Ezen a téren egyoldalú beavatkozást tűrni nem lehet. A mi nem jelenti azt, hogy egyetértőleg ezen a téren megbeszélések, vagy bökítések nem eszközölhetők. De tiltakozunk kell, hogy a magyarok a szöveget egyoldalul és önhatalmilag magyarazzák. Ez az ellenték forrása. De viszont az sem helyes, hogy mindenkit, a ki a magyaroknak a hadsereg kérdésében tanúsított tiltakozását feltartóztatni igyekszik, azzal gyanúsítsanak meg, hogy Magyarországtól el akarunk szakadni. Ez a téves felfogás a megértés igazi akadály.

Egy két országból álló monarchia legjobban csak egységes hadsereggel védelemhez jut a legbiztosabbban. De mégis fontolóra kell venni, vajjon két különböző szempontból kezelt hadsereg nem biztosít-e több védelmet, mint az ingatag alapon és elveken nyugvo közös hadsereg. Ha ezt a kérdést fon-

tolóra vesszük, akkor, ha talán elkésve is, döntésre kell elhatároznunk magunkat.

A szónok a Magyarországhoz való viszonyt egy szerencsétlenül vezetett közös közéghez hasonlítja, mely aztalja, hogy a két szerződő fél szétválk, elszedi egymástól a vévöket és mind a kettő veszt tekintélyben és a romlás előtt áll. Nem marad egyéb hátra, mint lelkiismeretes leszámolást eszközölni és akkor talán arra az eredményre jutnak, hogy a legjobb az üzletet tovább vezetni. Két dolgot senki sem fog eltiúntethetni. Az egyik az, hogy Ausztria mindig erősebb lesz gazdaságilag, mint Magyarország, a másik, hogy Magyarország politikailag mindig erősebb lesz, mint Ausztria. Mi épp most szerencsésen tustünk egy gyengeségi állapotban. Ha a képviselőház csakugyan munkaképes marad és komolyan foglalkozik a kérdésekkel, akkor kötelességünk lesz, mellé állani és vele együtt a kormány mellé, mely hivatal van e nehéz pillanatban a szálakat kibonyolítani. Akkor ennek a pillanatnak készen is kell találnia bennünket. A másik dolog a következő:

Bizonyos koncessziókat is kell tenünk, a melyeket Magyarországhoz kíván. Én tehát igazán azt hiszem, hogy nincs ok ez előtt a kérdés előtt léleknem kitérni és nyíltan és szabadon kell erről beszélni. (Tetszés.)

Gróf Welsersheimb honvédelmi miniszter: Az újonczok megszavazása csupán következménye a fennálló véderőtörvénynek. Az egész hadsereg vezetésére, vezénylé- téré és belső szervezésére vonatkozó intézkedések nevezetesen törvényre, kizárólag a császár illeti és ezt az álláspontot tenn kell tartani. (Tetszés.) Az intézkedések végrehajtására a delegációknak teljes honvédelmi miniszter van hivatala. A delegációknak az idevonatkozó kérdések behatárolt tárgyalattak, illetékes oldalról képviseltettek és a kívánt eszközök megszavazása által elintéztettek. A kormány álláspontja már már általában illetékes oldalról kifejezésre juttatott és a kormány álláspontja a hadsereg kérdésében nem lehetett más, mint az, hogy a község elvei intakt fennmaradása mellett foglaljon állást; ezt az álláspontot a törvények írják elő. (Tetszés.) A hadseregek a politikában nincs szava. Ez annál sajnálatosabb volna, ha a politikai tendenciák különbözősége az állami alapok alakulását kérdésessé tennék. Az egész hadsereg szem előtt tartva dicsőséges hagyományait, a midőn a trónért és az összes alatta álló népekért és országokért mindenkor önfeláldozással helyt áll, rendületlenül engedelmesség és rendületlenül odaadással egyedül legfőbb hadurára tekint. Hogy mi van és mi legyen, ezt megállapítani a törvényhozás dolga.

Utolsó szavam: Isten tartsa és óvja eszárunkat. (Élénk tetszés és taps.)

Az előadó záró szava után az újonczajavaslatot az összes olvasásokban elfogadták.

Az orosz forradalom.

Egyre aggasztóbbá válik a helyzet Oroszországban. A sztrájk terjedéséből arra lehet következtetni, hogy a voltaképeni súlyos válságok csak ezután következnek be. A lengyelek forradalma nem szünetel. Pétervárot és Moszkvában pedig kiújult. Óriási gazdasági s erkölcsi kárt okoz Oroszországnak a vasutasok sztrájkja, a kik, ugy látszik, általános sztrájkot akarnak maguk között felidézni.

Ha a helyzeten nem segítenek, nem lehetetlen, hogy néhány nap múlva Oroszország és Németország között megszűnik minden vasúti összeköttetés. A hálókoosításág már megszüntette forgalmát az orosz vasutakon. A vasúti sztrájkokkal együtt meg szakadt Oroszországnak a külfölddel való postai összeköttetése is. Rigában, Vilnában és azokban a városokban, a hol a nyugalm nemrég helyreállott, ma már ismét nagy anarkia uralkodik. A munkások sztrájkba léptek ismét s most már nyíltan hangoztatják, hogy anyagi helyzetük javításán kívül követelik az alkotmányt és a háború befejezését.

S a forradalmi szellem, mely áthatja a népet, nagyban terjed a hadseregben is. A Voss. Zeit. egy pétervári levele írja, hogy bár az orosz hatóságok titkolják, mégis bizonyos, hogy a hadseregben nagy a forradalmi propaganda, a mi kitűnik abból, hogy Kiropatkin és más parancsnokok igen szigorú titkos parancsokat adtak már ki e propaganda elfojtására. De, mondja aztán az idézett lap, e szigorú rendelkezéseknek nem sok hasznuk volt, mert a forradalmi propaganda tovább terjed.

Mai híreinkről egyébként a következőkben számolunk be:

A pétervári sztrájk.

Pétervár, febr. 27.

A helyzet napról-napra rosszabbodik Pétervárott. A sztrájk egyre jobban terjed és nemesak az életbiztonságot, hanem a forgalmat is veszedelmelem fenyegeti. A mellett az ország védelme is nagy kárt szenved. A sztrájkolók száma ez idő szerint halven-nyolcvanezer és a munkások vezérei kiadták azt a jelszót, hogy a munkásoknak föltétlenül tartozkodniuk kell a katonasággal és a rendőrséggel való összetűzéstől és hogy a passzív ellenállás letörhetetlen hatalmára szorítkozzanak. A munkásoknak rájötték arra, hogy a kormánynak ezelőtt a hatalom előtt a legrövidebb idő alatt kapitulálnia

kell, mert a mandzsuországi hadsereg számára szükségesek a gyútkra, hajókra, hajóberendezésekre, ágyú- és puskaanyagokra, konzervekre stb. A mandzsuországi hadsereg főparancsnoka mindezeket a dolgokat naponként követeli táviratokban, de a sztrájk miatt nem teljesíthetik ezeket a követeléseket.

Pétervár, febr. 27.

Az idevaló gyárakban ma kezdtek meg a munkásokérvélők választását ama bizottság számára, mely Sidorovszki szenátor vezetésével alatt hivatal lesz az orosz munkásviszonyok megvizsgálására. A választások általában esőndesen folytak le.

A lengyelországi forrongás.

Varsó, febr. 27.

A hatóságok attól tartanak, hogy a rendőrök sztrájkba állanak s emiatt ma Varsóban minden rendőrszemlet egy-egy katoná kísér. Intézkedés történt, hogy az esetre, ha valamelyik hivatalnok helyét elhagyja, az illető állás betöltetlen maradjon és hogy a rendőrök el megvédjék a sztrájkolók esetleges támadásától. A rendőrök azt kívánják, hogy egyenlő rangba helyezték őket pétervári társaikkal, azaz hónaponta 25 rubelt kaphassanak. Mostani szoldjuk 12 rubel. A magán-kocsisok és istállóbeli alkalmazottak ma sztrájkba állottak. A közúti vasutak munkásainak és alkalmazottainak sztrájkja még mindig tart. A nagy vasúti mintegy 15.000 sztrájkolója ma ismét munkába állott, mert megkapták követeléseiket, a kilencz óras munkaidőt, amely eddig 10 óra volt és bérfelemelést. A varsó-pétervári vasút alkalmazottai megszervezték követeléseiket az igazgatóságnak való ányújtásá végett. Azt hiszik, hogy ez a sztrájk bevezetése. A Visztula-vasú sztrájkja tart. A Varsótól keletre levő vasúti forgalom teljesen megbomlott. Még csak a pétervári vonat van üzemben. A Moszkvába és Odesszába utazók is kénytelenek kerüli utakon menni.

A nemzetgyűlés összehívása.

Pétervár, febr. 27.

A czár elnökletével mult szombatban tartott miniszteri tanácskozásan elhatározták, hogy a zemszki szobor összehívását elhalasztják, mert első sorban meg akarják várni, vajjon az eddig elrendelt reformok be fogják-e válni. Ez a döntés közvetlenül a czár akaratára történt, a ki hallani sem akar többé a zemszki szoborról és csak arra hajlandó, hogy a kerületi zemsztkókat hívja össze. Hír szerint Baligin belügyminiszter, a ki az utolsó időben Wittéhez hajlott, beadta lemondását és helyébe Trepov tábornokot fogják kinevezni. Az állami rendőrség feje, Lopachin tábornok is megvesztett lett és helyébe Raszcovszki tábornokot fogják kinevezni. Raszcovszki Pléve bizalmi embere volt és sokáig a párisi titkos rendőrség élén állott. Azt is beszélik, hogy Kokovcev pénzügyminiszter állása megrendült.

A czár enged?

London, febr. 27.

A Reuter-ügynökség, a mely a mult héten két teljesen hamis szenzációs hírt terjesztett, a melyek szerint a czár hajlandó volna bizonyos békefeltételeket elfogadni és hogy a párisi nemzetközi bizottság a hulló eset dolgában Rosdesztvenszkire nézve kedvezően döntött, ma ismét oly hírrel szerepel, a mely magán viseli a koholmány bélyegét. E szerint a czár Jermotov földművelésügyi miniszter tanácsára meghatalmazta Bulgijn belügyminiszter, hogy a választott nemzetgyűlés összehívására szükséges összes intézkedéseket tegye meg.

Szergiusz gyilkosának vallomása.

London, febr. 27.

Pétervárról táviratozzák, hogy Szergiusz nagyherceg gyilkosa legutóbbi kihallgatás alkalmával a következőket vallotta: — Ha március elejéig a czár kielégítő engedményeket nem tesz, egész Oroszországban általános sztrájk fog kitörni. A sztrájkolók már most is teljesen szervezve vannak és fegyverreik sem hiányoznak. Pénzüik is lesz és nem kell félni, hogy a kormány esetleg kibőjtölte őket. A mozgalom nem a czár személye ellen irányul, hanem a nagyhercegek pártjának káros befolyását akarja letörni és ezt el is fogja érni. A forradalmárok a legvéresebb tettek- től sem riadnak vissza. Az én példámat még sokan fogják követni.

A mandzsuriaiak visszarendelése?

Páris, febr. 27.

Londonból ismét békehírek jönnek. Az orosz kormány teljesen elvesztette a fejét. Azt hiszik Pétervárott, hogy a mandzsuriai seregek egy részét vissza fogják rendelni a belső zavargások elnyomására.

Az oroszok újabb kudarcza.

— A döntő harc megkezdődött. —

Homályos, értelmetlenül szövegezett néhány táviratból értesültünk, hogy Mandzsuriaiban a hadviselő felek komolyabb harcra elegettek. A harc irányát, célját, terjedelmét azonban nem ismertük, sőt, ha hitelt adtunk volna Kiropatkin jelentésének, a csatáról szóló hírek nem kellett volna fontosságot tulajdonítanunk. A legújabb hírek azonban egyébről szólnak. Arról t. i., hogy az oroszokat újabb és pedig érzékeny vereség érte. A szélső japán jobbszárnyon, amelyet az oroszok tudvalevőleg meg akartak kerülni, egyre tart a harc.

Amde a japánok Csinhenseng mellett két csatában fényes győzelmet arattak az oroszok ellen és most szorítják őket vissza a Talien-hegy északi szorosai, illetőleg a Hun-folyó felé. Ez idő szerint nem is sejtjük, hogy mennyi harcoss vett részt a csatában, de már az orosz forrásokból eredő táviratok sem hagynak fenn kétséget az iránt, hogy a csata rendkívül véres volt, így tehát mindkét részről tekintélyes haderőt vittek bele a mérközésbe. Egy Tokióból Londonon át érkezett mai távirat azt jelenti, hogy az egész vonalon megkezdődött a csata s Oyama tábornagy megkapta Tokióból az utolsó titkos utasításokat. Nevezetesen, hogy a legutóbbi harcban tényleg résztvettek azok a súlyos ostromgyűk is az ágyuharcban, a melyeket a japánok Port-Artur ellen használtak.

Legújabb híreink a következők:

Döntő akció.

London, febr. 27.

Mandzsuországon megkezdődött a tavaszi időjárás s ezzel a Sáhó folyónál komolyan megindult az egy esztendő óta folyó háború második része. A mult szombatban Tokióban katonai tanácskozás volt Jamagata tábornagy elnökletével és a hadügyi kormány megküldte Oyama tábornagnak a végző utasításokat a háború folytatására nézve. Tokióban az összes irányadó körök azt hiszik, hogy a japánoknak mult szombatban a legelső keleti szárny Csinhenseng falu ellen végbevitt előrenyomulása azt jelenti, hogy az egész vonalon megkezdődött a harci akció. A japán kormány még nem adott ki hivatalos jelentést a Csinhenseng mellett vívott harcokról, a melyek az oroszok saját bevalása szerint Kiropatkin csapataira nézve nagyon szerencsétlenül végződtek, de Tokióban is azt hiszik, hogy ebben a harcban japán részről Kuroki hadsergeinek bal, vagyis keleti szárnya vett részt: Kamimura tábornok vezetés alatt. A Nukdenből érkező magántáviratokból azt következtetik, hogy a japánok Csinhenseng mellett azokat a nagy ágyúkat használták, amelyeket Port-Artur mellől a mandzsuországi harctérre szállítottak. Arról, hogy nincs többé szó jelentéktelen előrsi csatározásokról, az a körülmény is tanuskodik, hogy a japánok minden erejüket megfeszítve, igyekeztek a Berezney-hegyet elfoglalni.

London, febr. 27.

A Reuter-ügynökség tudósítója az orosz főhadiszállásról azt jelenti, Senkingen át, hogy a harcra Csilüül nyugatra folytatják a küzdelmet. A legszélső keleti szárnyon a japánok elfoglalták a legszűbb orosz állásokat. Most a fővédelmi állást is fenyegetik. A támadás hevességéből arra következtetnek, hogy Nogi tábornok a port-arturi tüzérséggel erősített japán haderő vezére. Negyven sebesült ma Nukdenbe érkezett. Negyvenhárom a megérkezést holnapra várják. Más jelek is mutatnak arra, hogy nagy harc folyik. Egész nap borzasztó hóvihár diühögött.

Az oroszok veszedelme.

Szazhetun, febr. 27.

Az oroszok balszárnyán tart a küzdelem. A japánok jelentékeny haderőt visznek előre hadoszlopokban. A keleti csapat Maszadan irányában vonult előre a Szinguling-szoros felé és megkerülte a Cinkensengben álló orosz csapatokat, a mely Szankunio felé vonult vissza. A nyugati japán hadoszlop megkezdte az előrenyomulást északi Jantagan felé és megkísérelte a Gutulin-szoros megkerülését. A hóvihárban is elkecsereedett folyik az ütközet. Sikerült az orosz csapatoknak a japánokat északi Jantagannál estelelő visszaverni.

London, febr. 27.

Az oroszoknak a japán szárny ellen való folytonos támadásáról mindenféle hírek hallatszanak. Azt hiszik, hogy ez a tevékenység valószínűleg szinlett hadműveletekből áll, a főhadisereg visszavonulásának fedezésére.

Berlin, febr. 27.

A negyedik Minski hadtest utban van Mandzsuországra felé. Az egyik hadosztály már 29-én indult el, a másikat pedig holnap indítják utnak.

A japán miniszterelnök nyilatkozatai.

London, febr. 27.

A Times jelenti Tokióból 26-áról: Kacsura gróf miniszterelnök a prefekturák kormányzóihoz intézett beszédeiben teljes bizodalmanak adott kifejezést és megjegyezte, hogy Port-Artur elsősorban Oroszország kelet-ázsiai hatalmát valóssággal megvédte. Az oroszok helyzete immár reménytelen, de száméink természetesen az, hogy a háborút, bízva kedvező fordulatban, folytatják. Ezért Japánországnak nem szabad engednie éber-ségéből, mert még távol áll tulajdonképen való célja elérésétől, a mely az, hogy teljes bizonyítékot szolgáltasson annak, hogy meg tudja magát védelmezni és biztosítani tudja a távol Keleten az állandó békét. Az ország a tizenkét hónapja tartó háborúban be tudta bizonyítani segítő forrásainak jóságát, a melyek biztosítják a háború egyfelmán való folytatását.

Kifogott hajók.

London, febr. 27.

A Daily Telegraph jelenti Tokióból. A japánok eddig összesen hetvenegy hajót fog-

tak el, a melyek Vladivosztkot akarták elérni.

Grippenberg haditörvényszék előtt.

London, febr. 27.

A Petit Parisien jelenti Pétervárról, hogy Grippenberg tábornokot letartóztatták és haditörvényszék elé fogják állítani, mert a harcztérről meg nem engedett módon eltávozott.

A japán hadsereg ereje.

London, febr. 27.

A Morning Post-nak táviratozza harcztéri tudósítója: A port-arturi ostromló sereg megérkezése után Oyama 24 hadosztállyal rendelkezik, amely 288 zászlóaljából, vagyis 230.000 főnyi gyalogságból áll. A lovasság ereje 72 svadron, vagyis 8640 ember és 144 tábort és hegyi üteg. A tüzérség a port-arturi ostromgyűkkel kerek 1100 tábort és vágúval rendelkezik. A japán seregek erősen elszáncolt harcvezetése 70-80 kilométernyire terjed: egy-egy méterre 3 puskát jut, tehát ez olyan hatalmas harcvezetés, hogy azzal semmilyen sereg nem képes felvenni a mérkőzést.

Zavargások Bekés-Csabán.

— Achim András szerepése. —

Az éjjeli órákban a felhivatalos Magyar Távirati Iroda azt a hírt hozza Bekés-Csabáról, hogy ott ma veszedelmes természetű zavargás volt.

Több száz ember, úgy mondja a jelentés, megrohanta a városházát és kenyeret kért. Az embereket Achim András szocialista képviselő lujtogatta, kizigattá. A felhivatalos legálább így állítja.

De az egész közlemény előttünk nagyon tendenciózusnak látszik. Achimot úgy tilteti föl, mint valami elbizakodott és beszámíthatatlan embert, aki nincstisztaban azzal hogy mit cselekszik. De mi ezt a szimpatici, fiatal parasztképviselet nem ilyenek ismerjük. Józanesszű, szerény modoru embernek tudjuk és valószínűnek tartjuk, hogy a felhivatalos jelentés irányzatos módon deríti el a való tényállást.

Most, késő éjjel, nincs módunkban ellenőrizni, hogy mi az igazság. Hanem azt előre is merjük állítani — és azt hisszük, nem tévedünk ebben — hogy a bekés-csabai látás és zavargás nem így történt. A holnapi tudósítások tisztá világosságot fognak vetni az ügyre, a melyről a Magyar Távirati Iroda ezeket a kissé homályos részleteket mondja el.

Bekés-Csaba, febr. 27.

Ma délután több száz szocialista munkás eltele a városházát, a főgyűző ellen demonstrálni akarván, ingyen kenyeret követeltek. Achim András szocialista képviselő felkérték, szőjön a néphez, hogy oszlojon szét. Achim azzal felelt, hogy a népek jogát szabad gyakorolni. A főgyűzőt sértette, azt mondta neki: — Kösse fel a hóhért!

A tüntetőket nagy nehezen a esendőrág szétoszlatta. A városban nagy az elkecsereedetttség. Egy későbbi távirat említi: A töneg Achim képviselő figyelemfelkeltésére, hogy ne oszlojon szét, több ezerre nőtt, fenyegető állást foglalt el és munkát kért, bár a munkaközvetítőnél ezer munkát keresnek és csak 24 jelentkezőt. A többiek kenyeret kértek és azt mondták, hogy akkor mennek el, ha a képviselő akarja. Seher Elek főszojabiro katonaságot kért, mely sarony felitve a zavargókat szétoszlatta. Ezért Achim kihívó hangon az utcaán felélessegre vonta a főszojabiro, mondván, hogy házban interpellálni fog; most meg azt teszi, a mit akar és feloldítja meg a városházát is, mert ott nincs igazság.

Többeket letartóztattak, de kihallgatásuk után szabadon bocsátották. Azt vallották, hogy Achim parancsoltá őket össze, a ki az egész idő alatt közüik járt és bittatta őket, hogy neki joga van elhozni, mert képviselő. Az elfogottak valtomása alapján igazatért és lántásért megindítják az eljárást a főbajtók ellen, Achimot pedig a képviseletől kikérlik. Egy zászlóalj katonaság készenlétben van, az utcákon esendőrág cikálnak. A városban nagy a konsternáció.

UJDONSÁGOK.

Szilánkok.

A méltóságos ur előtt.

(*) Czimer és rangok nem igen imponálnak nekem. Akár kegyelmes, nagyaságos, vagy tekintetes ur valaki: én csak az embert keresem benne. S bizony akadt utamba elég, a kinek voltaképpen semmi czimzés nem jart ki, mégis jobban megéhidott, mint sok kegyelmes és méltóságos. Sok parasztabony alatt nemesebb szív dobot, mint némely orzóval telegagott kabát alatt.

De egy méltóságos ur előtt föltlenül kalapot emelek. Igazi bámulatot is érdemel mindenki részéről, aki gondolkoznit tud.

A rotációs gép ez a méltóságos ur. Ez a masina, amely öránként nyolcz-tizezer újságot nyom ki és hatjogot össze.

Minden masina között legméltóságosabban forog és dolgozik ez.

KIS HIRDETÉSEK

TELEFON 706.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik.

TELEFON 706

Angol pénzügyek... intelligens, szép fiatal hölgy...

Nyugdíjas... 28 éves, református, okleveles...

Mű-malom... és paraszt 615 hettől 150 méter...

Gyümölcsfak... díszfák és rózsaszőlővel...

Sömörben... A fiatalok könyvei... Szerelmi levelező...

Pénzkölcsönök... nyugdíjkorosok... Egészen ingyen...

Benzinmotorok... használt, de miután új...

Ajtók és ablakok... régi és új vasrudonok...

Kelemen Mór... építészeti vállalkozó...

Fuchs Dávid utóda... IV. Váci-ut. 19. 15.

Mindentudó iroda... Budapest, Kossuth Lajos utca 14.

Nevelőneket... gyermekekért... Erzsébet-körút 52.

Pénz... Minden református, okleveles...

Szabás... varrás és mintarajzolás...

Gazdatiszt... 28 éves, református, okleveles...

Vérpiros... fajlagosan előkészített...

Uj keramitlapok... udvarok, folyók, trottoir...

Árverés... és uraságotól vásárolt...

Szerelmi levelező... Szívek tolmácsa...

Pesti művelő társalgó... A társadalmi érzékes...

Benzinmotorok... használt, de miután új...

Ajtók és ablakok... régi és új vasrudonok...

Polgárisok... reálisok és gimnaziumi...

Szabás... varrás és mintarajzolás...

Gazdasszonyok... ajánlatok közepesen...

Vérpiros... fajlagosan előkészített...

Uj keramitlapok... udvarok, folyók, trottoir...

Árverés... és uraságotól vásárolt...

Szerelmi levelező... Szívek tolmácsa...

Pesti művelő társalgó... A társadalmi érzékes...

Benzinmotorok... használt, de miután új...

Ajtók és ablakok... régi és új vasrudonok...

Kelemen Mór... építészeti vállalkozó...

Franzia... okleveles nevelő, azonnali...

Szabás... varrás és mintarajzolás...

Gazdatiszt... 28 éves, református, okleveles...

Vérpiros... fajlagosan előkészített...

Uj keramitlapok... udvarok, folyók, trottoir...

Árverés... és uraságotól vásárolt...

Szerelmi levelező... Szívek tolmácsa...

Pesti művelő társalgó... A társadalmi érzékes...

Benzinmotorok... használt, de miután új...

Ajtók és ablakok... régi és új vasrudonok...

Kelemen Mór... építészeti vállalkozó...

Préselt... szénát, szalmát, zabot...

Szabás... varrás és mintarajzolás...

Gazdatiszt... 28 éves, református, okleveles...

Vérpiros... fajlagosan előkészített...

Uj keramitlapok... udvarok, folyók, trottoir...

Árverés... és uraságotól vásárolt...

Szerelmi levelező... Szívek tolmácsa...

Pesti művelő társalgó... A társadalmi érzékes...

Benzinmotorok... használt, de miután új...

Ajtók és ablakok... régi és új vasrudonok...

Kelemen Mór... építészeti vállalkozó...

Pénzkölcsön... legbiztosabb kölcsön...

Szabás... varrás és mintarajzolás...

Gazdatiszt... 28 éves, református, okleveles...

Vérpiros... fajlagosan előkészített...

Uj keramitlapok... udvarok, folyók, trottoir...

Árverés... és uraságotól vásárolt...

Szerelmi levelező... Szívek tolmácsa...

Pesti művelő társalgó... A társadalmi érzékes...

Benzinmotorok... használt, de miután új...

Ajtók és ablakok... régi és új vasrudonok...

Kelemen Mór... építészeti vállalkozó...

Amilliókra menő fizetés képességek... Országos Postkivitel Áruház... csak 5 forintért.

Versenyárgyalási hirdetmény... folyó évi március 20-án délután 3 órakor... 3, esetleg 6 évre bérbeadnak.

Sneidig egyenruhák... BLUM SÁNDOR... Váci-utca 15.

Törlesztéses Jelzalog Kölcsönök... Kétszázötven forint... Kibirtokoknak.

Ferfiú gyengység, idegbajok... Dr. WRUN... peruin-pora.

Biztos gyógyulást keresőknek... nem betegségben szenvednek... Dr. Garai Antal.

A magy. kir. fűrdőfelügyelőség... Meghívó... A Szentendrei Takarékpénztár 1905. évi március hó 18-án d. e. 11 órakor.

Magyarnak Pécs... Nemetek Bees... Ne küldjük pénzünket külföldre! KINIZSI PAL.

SCHÖNWALD IMRE... magyar órásmester és ékszeripáros... PÉCSETT, 25.

BRAZAY FELE SÖSBORSZESZ... NACY ÚVEG ÁRA: 2 KORONA... HASZNALATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ.

A titkos betegségek... alapos gyógyításáról... Ne sajnálja senki a fűrdőzést ilyen komoly ügyben.

Meghívó... A Szentendrei Takarékpénztár 1905. évi március hó 18-án d. e. 11 órakor... A gyűlés tárgyai.

Most jelent meg! Magyar nemzet története... Regényes rajzokban... Jókai Mór.

Az önségély... Hűség tanúsága mindenki számára... DEUBLER J., könyvkereskedés.

Legelősebb bevásárlási törzs vadász-fegyverekben... Földesi L. BUDAPEST, MUZEUM-KÖRÚT 3. szám.